"मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना" या प्रकल्पाकरिता निश्चित केलेली शासकीय जमीन ३० वर्षाच्या कालावधीसाठी नाममात्र रु.१/- या दराने भाडेपट्ट्याने उपलब्ध करुन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: जमीन-२०१७/प्र.क्र.१९७/ज-१,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२. दिनांक: २९ नोव्हेंबर, २०१७

वाचा:

- उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, शा.नि.क्र.:अपाऊ-२०१५/प्र.क्र.४९/उर्जा-७, दिनांक २० जुलै,२०१५
- २. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, शा.नि.क्र.:सौरप्र-२०१६/प्र.क्र.३५४/उर्जा-७, दिनांक १३ जून,२०१७

प्रस्तावना:

राज्यात उर्जेच्या एकूण वापरापैकी कृषी क्षेत्रासाठी सुमारे ३०% उर्जेचा वापर होतो. कृषी क्षेत्रासाठी माफक दरात वीज उपलब्ध करून देण्यासाठी महावितरण कंपनीस शासनाकडून प्रती वर्षी अनुदान देण्यात येते. तसेच महावितरण कपंनीकडुन कृषी क्षेत्रासाठी माफक दरात आवश्यकतेनुसार वीज पुरवठा करण्यासाठी वाणिज्यिक व औद्योगिक वीज ग्राहकाकरीता क्रॉस सबसिडीच्या रूपाने महावितरण कंपनीमार्फत अधिक दर आकारण्यात येतो.

राज्यात कृषी क्षेत्रासाठी माफक दरात व आवश्यकतेनुसार वीज पुरवठा करण्याच्या दृष्टीने उर्जा विभागाने संदर्भ क्रमांक-२ वरील दि. १३ जून, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यात "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना " सुरू करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार ज्या ग्रामीण भागामध्ये गावठाण व कृषी वाहिनीचे विलगीकरण झाले आहे, अशा ठिकाणी कृषी वाहिनीचे सौरऊर्जाद्वारे विद्युतीकरण केल्यास पारंपारिक वीजेची मोठ्या प्रमाणात बचत होईल व त्यामुळे महावितरण कंपनीच्या वीज खरेदीवरील खर्च कमी होऊन महसूलात वाढ होईल, त्यामुळे वाणिज्यिक व औद्योगिक ग्राहकांसाठी वीजेचा दर सुद्धा कमी होईल. " मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना " या योजनेनुसार राळेगण सिध्दी, ता.पारनेर, जि. अहमदनगर व कोळंबी, जि. यवतमाळ या दोन ठिकाणी सौरकृषी वाहिनी योजना प्रायोगिक तत्त्वावर महानिर्मिती कंपनीमार्फत राबविण्यास उर्जा विभागाने दि. १३ जून, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली आहे.

राज्यात " मुख्यमंत्री सौरकृषी वाहिनी योजना " सुरू करण्यासाठी या योजनंतर्गत प्रकल्पाकरिता निश्चित केलेली शासकीय जमीन ३० वर्षाच्या कालावधीकरिता रु.१/- या नाममात्र दराने भाडेपट्ट्यावर त्या-त्या विभागाच्या व महसूल विभागाच्या मान्यतेने उपलब्ध करण्याच्या दष्टीने स्वतंत्र धोरणात्मक दिशानिर्देश क्षेत्रीय महसूल अधिकाऱ्यांना देणे व त्याअनुषंगाने अटी व शर्ती निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ आणि महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनींची विल्हेवाट करणे) नियम, १९७१ मधील तरतूदी अन्वये प्राप्त अधिकारात "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना" या प्रकल्पाकरिता आवश्यक असलेल्या क्षेत्रात निश्चित केलेली शासकीय जमीन "महानिर्मिती" या कंपनीस ३० वर्षे कालावधीसाठी वार्षिक रु.१/- या नाममात्र दराने भाडेपट्ट्यावर प्रदान करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत असून त्या अनुषंगाने महसूल विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकारी व प्राधिकारी यांना पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत:-

- (i) "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना" या प्रकल्पाकरिता आवश्यक असलेल्या क्षेत्रात "निश्चित केलेली शासकीय जमीन " "महानिर्मिती" या कंपनीस ३० वर्ष कालावधीसाठी वार्षिक रु.१/- या नाममात्र दराने भाडेपट्टयाने हस्तांतरित करण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. भाडेपट्टयाने प्रदान केलेली अशी शासकीय जमीन पुढे "महानिर्मिती" कंपनीकडून सार्वजनिक खाजगी सहभागातून (Public Private Partnership) असा प्रकल्प राबविणा-या खाजगी गुंतवणूकदार/कंपनीकडे वार्षिक रु. १/- या नाममात्र दराने "पोटभाडेपट्टयाने" हस्तांतरित करण्यास मुभा राहील.
- (ii) "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी" या योजनंतर्गत मंजूर प्रकल्प राबविणा-या खाजगी गुंतवणूकदार/कंपनीकडे "पोटभाडेपट्टयाने" हस्तांतरित केलेल्या अशा जिमनीपोटी वर नमूद नाममात्र भुईभाडया व्यतिरिक्त जर कोणत्याही प्रकारचे शुल्क "महानिर्मिती" या कंपनीकडून आकारण्यात येणार असेल तर, अशा वेळी अशा शुल्कातील ५० टक्के रक्कम संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अनर्जित रकमेपोटी जमा करणे आवश्यक राहील.
- (iii) "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी" या योजनंतर्गत मंजूर प्रकल्पांसाठी आवश्यक शासकीय जिमनीची रितसर मागणी उर्जा विभाग अथवा महानिर्मिती यांनी संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्याकडे केल्यानंतर, जिल्हाधिकारी यांनी, " महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जिमनींची विल्हेवाट करणे) नियम, १९७१" मधील नियम ६ नुसार प्रचलित कार्यपध्दतीस अनुसरुन त्यांच्या स्तरावरुन प्रकरणपरत्वे निर्वाध्यरित्या वाटपास उपलब्ध असलेली शासकीय जमीन "महानिर्मिती" या कंपनीस प्रदान करण्याची कार्यवाही करावी.

- (iv) "मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी" या योजनेंतर्गत प्रकल्पाकरिता आवश्यक जमीन जिल्हाधिकाऱ्यांकडून "महानिर्मिती" या कंपनीस भाडेपट्ट्याने प्राप्त झाल्यांनंतर प्रकल्प राबविणाऱ्या खाजगी गुंतवणूकदारा कडून अशा जिमनीची उर्जा विभाग / "महानिर्मिती" कंपनी यांच्याकडे मागणी करण्यात आल्यावर, अशी जमीन सार्वजिनक खाजगी सहभागातून (Public Private Partnership) असा प्रकल्प राबविणा-या खाजगी गुंतवणूकदाराकडे वार्षिक रु. १/- या नाममात्र दराने पोटभाडेपट्ट्याने हस्तांतरित करण्याची मुभा महानिर्मिती कंपनीस असेल.
- (v) वरीलप्रमाणे प्रदान केलेल्या शासकीय जिमनीचा वापर मंजूर प्रयोजनाकरिताच अनुज्ञेय राहील.
- (vi) उक्त, नमूद अटी व शर्तीं शिवाय जिल्हाधिकारी यांना आवश्यक वाटतील अशा सुसंगत अटी व शर्तींचा समावेश करारनाम्यात करता येईल.
- २. सदर शासन निर्णय उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या सहमतीने तसेच वित्त विभागाच्या अनौ. संदर्भ क्र. ३४५/व्यय-९, दि. ८.११.२०१७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०१७११२९८०६५११९ आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(राजेंद्र क्षीरसागर)

सह सचिव (महसूल विभाग)

प्रत,

- १. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ३. मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४. मा. मंत्री (उर्जा, नवीन व नवीकरणीय उर्जा)) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५. मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/ विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.

- ७. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९. प्रधान सचिव (उर्जा), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १०. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- 99. प्रधान सचिव (महसूल, मुद्रांक शुल्क व नोंदणी) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १२. सर्व विभागीय आयुक्त
- १३. सर्व जिल्हाधिकारी
- १४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युतमंडळ, सुत्रधार कंपनी मर्या., मुंबई.
- १५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी मर्या., मुंबई.
- १६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या., मुंबई.
- १७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण, कंपनी मर्या., मुंबई.
- १८. महासंचालक, महाराष्ट्र उर्जा विकास अभिकरण, (महाउर्जा), मुंबई
- १९. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महनिर्मिती, मुंबई.
- २०. सर्व मंत्रालयीन विभाग
- २१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर
- २२. महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- २३. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- २४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- २५. महसूल विभागातील "ज" समुहातील सर्व कार्यासने
- २६. निवड नस्ती (कार्यासन ज-१)